

Roli i gjuhës angleze në WEB-faqet e NVM-ve në Komunën e Ferizajt

Lindita Jusufi

Abstrakti

Aplikimi i gjuhës angleze, si gjuhë me rëndësi të madhe, krahas zhvillimeve në gjithë botën por edhe në Kosovë është bërë i domosdoshëm për zhvillim dhe ngritje të nivelit edukativ, social, ekonomik, etj. Shtrirja e domosdoshmërisë së gjuhës angleze, pos në institucionet të cilat kanë menaxhuar zhvillimet në kohën e tranzicionit dhe të cilat janë obliguar të komunikojnë me institucione të ndryshme ndërkombëtare, ka ndikuar dhe vazhdon të jetë faktor mjaft i rëndësishëm edhe për institucionet e tjera siç janë ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, ku rol në këtë proces gjithnjë ka luajtur dhe luan komunikimi në gjuhët ndërkombëtare, posaçërisht gjuhës angleze, si nevojë e shkëmbimit të informacioneve, ideve dhe projekteve me kompani apo institucione ndërkombëtare për të zhvilluar dhe ngritur kapacitetet, shërbimet apo prodhimet e tyre.

Nisur nga fakti që Kosova ka nevojë për eksperiencën e investimeve ndërkombëtare, si institucionet publike edhe ato private, si ndërmarrjet e mëdha edhe ato të vogla e të mesme, duhet t'i kushtojnë rëndësi të veçantë çështjes së aplikimit të gjuhës angleze.

Hulumtimi në fjalë fokusohet në identifikimin e rolit të aplikimit të gjuhës angleze në WEB-faqet e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme në Komunën e Ferizajt, me qëllim të gjetjes nëse aplikimi i gjuhës angleze në WEB-faqet e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme ndikon në zhvillimin e tyre.

Fjalë kyç: *Gjuhë angleze, WEB-faqe, publikime, ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.*

Hyrje

Kategoria e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme është e përbërë prej ndërmarrjeve që punësojnë më pak se 250 persona dhe që kanë një

qarkullim vjetor që nuk tejkalon 50.000.000 €, dhe / ose fletë bilanci i përgjithshëm vjetor nuk i kalon 43.000.000 € (EC, 2005).

Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme mund të përcaktohen si firma të pavarura, të cilat punësojnë një numër të specifikuar të punëtorëve. Ky numër ndryshon në vende të ndryshme të Evropës, varësisht nga përcaktimet e tyre nëpër sistemet statistikore kombëtare. Përderisa në Bashkimin Evropian, ky numër i specifikuar është 250 punëtorë që një ndërmarrje e vogël dhe e mesme mund të cilësohet e tillë, në Shtetet e Bashkuara të Amerikës kjo shifër është më pak se 500 punëtorë, (OECD, 2000).

Ndërmarrjet e vogla në anën tjetër janë ato firma të cilat kanë të punësuar 50 ose më pak punëtorë. Te ndërmarrjet e vogla bënë pjesë edhe një kategori tjetër e ndërmarrjeve që quhen mikro-ndërmarrje. Këto mikro-ndërmarrje punësojnë dhjetë ose pesë punëtorë, por edhe më pak (OECD, 2000).

Në Kosovë janë të regjistruara shumë biznese si mikro-ndërmarrje të cilat janë të klasifikuara pothuajse njëjtë me ato të BE-së dhe shteteve të rajonit dhe kryejnë aktivitetin ekonomik të tyre me 1 deri në 9 të punësuar, ndërmarrje të vogla (me 10 deri në 49 të punësuar) dhe ndërmarrje të mesme (me 50 deri në 249 të punësuar) (MEI, 2012 dhe MTI, 2012).

Çdo lloj kompanish apo ndërmarrjesh do të kishte mundësi të zgjeronte aktivitetin me përmasa ndërkombëtare nëse do të prezantohej edhe në gjuhën angleze.

Gjuha angleze sot reflekton shumë shekuj të zhvillimit politik e ngjarjeve sociale (Baugh & Cable, 2002).

Aplikimi i gjuhës angleze ka specifikat e tij lidhur me atë se për cilat fusha përdoret. Qëllimi kryesor i aplikimit dhe përkthimit është që të shërbejë si një mjet komunikimi ndërkulturor dygjuhësh midis njerëzve (Al-Nakhalah, 2013). Pra, aplikimi dhe përkthimi në gjuhën angleze konsiderohet të jetë faktor kyç për të kuptuar nacionalitetet dhe civilizimin e popujve që flasin këtë gjuhë, ndërsa në raste zhvillimi ka rol shumë të rëndësishëm në promovimin e ndërmarrjeve siç janë ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.

Prezantimi në gjuhën angleze ndihmon për të na identifikuar si ndërmarrje edhe tek institucionet ndërkombëtare ku kuptohet dhe flitet gjuha angleze.

Problemi kërkimor

Shumë institucione në Kosovë e veçanërisht ndërmarrjet e vogla dhe të mesme nuk i kushtojnë rëndësi prezantimit të tyre në portalet elektronike, aq më pak kur bëhet fjalë për aplikimin e gjuhës angleze në web-faqet e tyre.

Në Komunën e Ferizajt operojnë shumë ndërmarrje të vogla dhe të mesme dhe po të vështrosh portalet e tyre, një numër i madh i tyre nuk i kushtojnë rëndësi gjuhës angleze në paraqitjen elektronike në web-faqet e tyre.

Edhe pse Komuna e Ferizajt njihet si një ndër komunat më të zhvilluara, ende përballet me vështirësi në lidhje me bashkëpunimet dhe pranimin e investimeve nga jashtë, prandaj qëllimi kryesor i hulumtimit është të identifikojmë nëse ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, të cilat operojnë në Komunën e Ferizajt kanë web-faqe të tyre edhe në gjuhën angleze, e cila konsiderojmë që do ju ndihmonte në prezantimin e tyre në qarqet ndërkombëtare.

Metodologjia

Duke e parë që Kosova në përgjithësi, por edhe Komuna e Ferizajt në veçanti ka nevojë për investime nga jashtë, veçanërisht kur është fjala për bashkëpunime ndërmjet ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, konsiderojmë që pos arsyeve të tjera më madhore, rolë të rëndësishëm luan edhe informacioni të cilin ndërmarrjet e prezantojnë për t'u identifikuar. Prandaj supozojmë që një prej faktorëve i cili ndikon në prezantimin më të mirë të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme në qarqet ndërkombëtare, nxitjen e bashkëpunimeve jashtë kufijve dhe rritjen e zhvillimit të tyre është aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre.

H1: Aplikimi i gjuhës angleze në web-faqe të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme ndikon në ngritjen e zhvillimit të tyre.

Ky hulumtim është realizuar përmes përshkrimit dhe analizës së të dhënave të mbledhura përmes metodave dhe teknikave hulumtuese të cilat paraprakisht janë punuar duke u bazuar në qëllimin e hulumtimit. Anketa është teknika kryesore e cila është realizuar me 30 ndërmarrje të vogla dhe të mesme që operojnë në Komunën e Ferizajt. Anketimi është kryer nga studentët e vitit të tretë të Fakultetit të Gjuhës Angleze. Të dhënat e grumbulluara janë përpunuar përmes metodës sasore dhe cilësore, me kalkulime dhe përqindje matematikore dhe analizuar e përshkruar përmes programit EXCEL dhe Google Site.

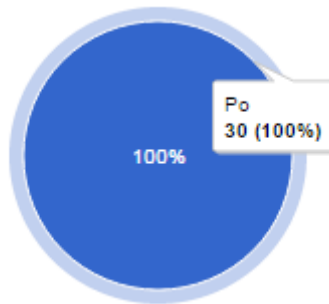
Të dhënat dhe analizat

Të dhënat janë grumbulluar përmes pyetësorit të anketës, e cila përmban 10 pyetje të përpiluara konform qëllimit të hulumtimit. Bazuar nga natyra e pyetjeve dhe përgjigjeve të grumbulluara, për të arritur rezultatet sa më të sakta pyetjet janë përpunuar përmes programit EXCEL dhe programit Google Site.

Gjetjet

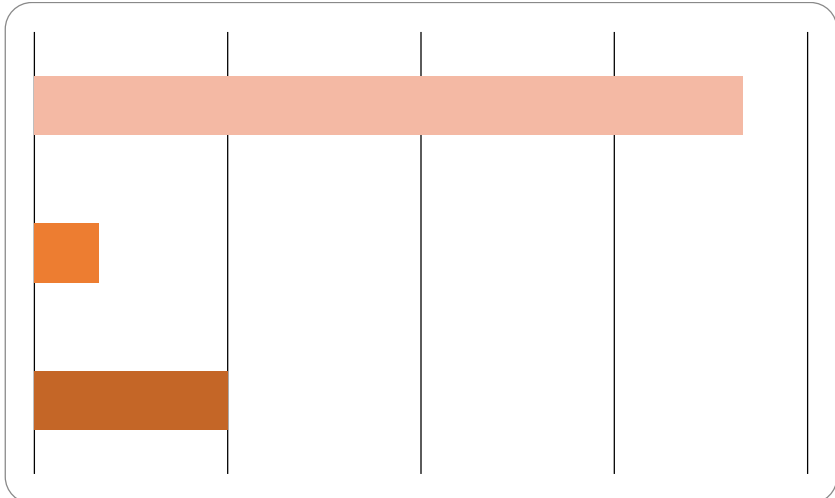
Rezultatet e dala nga të dhënat e grumbulluara përmes anketës së realizuar me tridhjetë ndërmarrje në Komunën së Ferizajt janë si vijon: Të gjitha ndërmarrjet e vogla dhe të mesme të anketuara kanë web-faqen e tyre me të cilat prezantohen.

Grafiku 1 tregon që 100% të NVM-ve të anketuara posedojnë web-faqe të tyre me të cilën prezantohen.

Grafiku 1: posedimi i web-faqeve nga ndërmarrjet e vogla dhe të mesme

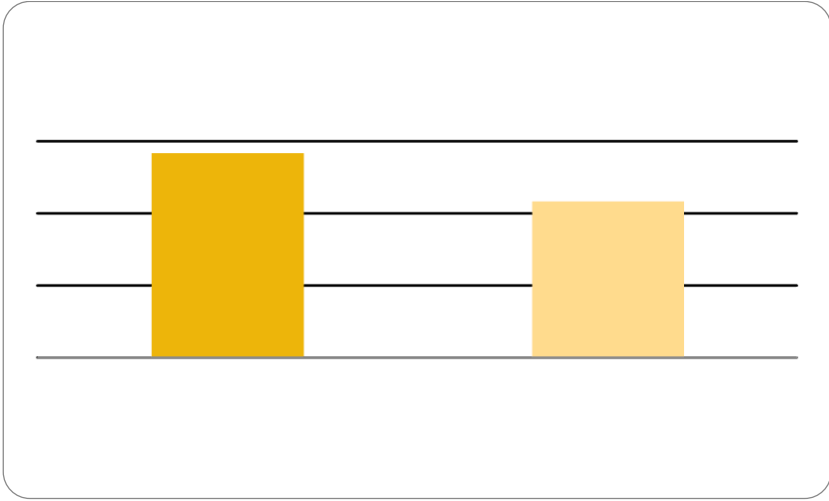
Mbikëqyrja e web-faqeve të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme

Grafiku 2: Mbikëqyrja e web-faqes së ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme

Siç shihet në grafikun 2, shumica e ndërmarrjeve të anketuara i mbikëqyrin web-faqet e tyre dhe mbikëqyrja e web-faqes kryesisht bëhet nga personeli i ndërmarrjes 73.30%, kompanitë e kontraktuara 6.70% dhe nga individ të caktuar 20%.

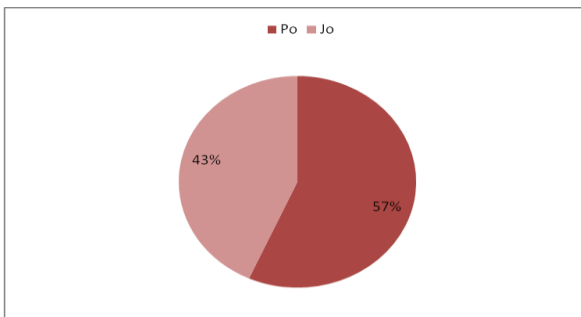
Kërkesat që web-faqja e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme të jetë edhe në gjuhën angleze:

Grafiku 3: Kërkesat që web-faqja e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme të jetë edhe në gjuhën angleze.

Grafiku 3 tregon që 56.7% e ndërmarrjeve të anketuara janë deklaruar që kanë pranuar kërkesa që web-faqja e ndërmarrjes së tyre të jetë e përkthyer edhe në gjuhën e angleze, derisa 43.3% janë deklaruar që nuk kanë pranuar kërkesa të tilla.

Web-faqet e përkthyer në gjuhën angleze të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme

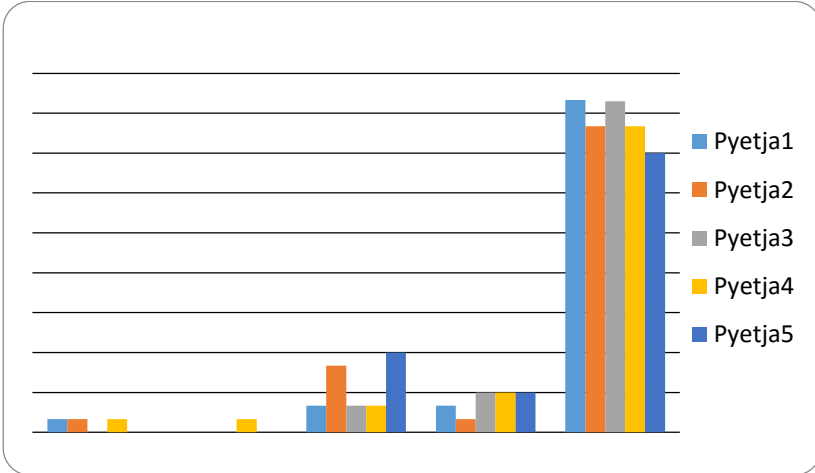
Grafiku 4: Web-faqet e përkthyer në gjuhën angleze të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.

Siç është paraqitur edhe në grafikun 4, 57% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme i kanë të përkthyer në gjuhën angleze web-faqet e tyre,

ndërsa 43.3% e tyre nuk e kanë të përkthyer në gjuhën angleze web-faqen e tyre.

Opinionet e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme lidhur me aplikimin e gjuhës angleze në web-faqet e tyre

Nr.	Pyetjet	Nuk pajtohem aspak	Nuk pajtohem	Pajtohem deri diku	Pajtohem	Pajtohem plotësisht
1	Aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e ndërmarrjes tuaj do t'ju bëjë marketing më të mirë?	3.30%	0.00%	6.70%	6.70%	83.30%
2	Aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e ndërmarrjes tuaj do t'ju ndihmojë të prezantoheni më denjësisht si ndërmarrje?	3.30%	0.00%	16.70%	3.30%	76.70%
3	Aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e ndërmarrjes tuaj do t'ju ndihmojë të prezantoheni edhe në qarqet ndërkombëtare?	0%	0.00%	6.70%	10.00%	83.00%
4	Aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e ndërmarrjes tuaj do t'ju ndihmojë në rritjen e investimeve nga jashtë?	3.30%	3.30%	6.70%	10.00%	76.70%
5	Aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e ndërmarrjes tuaj do t'ju ndihmojë në rritjen e zhvillimit në përgjithësi?	0%	0.00%	20.00%	10.00%	70.00%

Grafiku 5: Përmbledhje opinionesh nga ndërmarrjet e vogla dhe të mesme lidhur me aplikimin e gjuhës angleze në web-faqet e tyre.

Tabela dhe grafiku më lart paraqesin opinionet e 30 ndërmarrjeve të anketuara lidhur me aplikimin e gjuhës angleze në web-faqet e tyre. Siç shihet në tabelë dhe grafik 83.30% e ndërmarrjeve pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do i bëjë marketing më të mirë, 76.60% pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do të ndihmojë në prezantim më të denjë si ndërmarrje, 83% e ndërmarrjeve pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do të ndihmojë në prezantimin e ndërmarrjes edhe në qarqet ndërkombëtare, 76.70% e ndërmarrjeve pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do të ndihmojë në rritjen e investimeve nga jashtë, 70% e ndërmarrjeve pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do të ndihmojë në rritjen e zhvillimit në përgjithësi.

Diskutimet

- Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, edhe pse theksojnë që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre është i rëndësishëm, duket që nuk i japin rëndësi të mjaftueshme kësaj çështje.
- Edhe pse 56.7% e ndërmarrjeve të anketuara janë deklaruar që kanë pranuar kërkesa që WEB-faqja e ndërmarrjes së tyre të jetë e

përkthyer edhe në gjuhën e angleze, nuk kanë ndërmarrë ndonjë veprim drejt aplikimit të gjuhës angleze në web-faqet e tyre.

- Shumica e ndërmarrjeve pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do t'i bëjë marketing më të mirë, që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqen e tyre do të ndihmojë në prezantim më të denjë si ndërmarrje, në prezantimin e ndërmarrjes edhe në qarqet ndërkombëtare, në rritjen e investimeve nga jashtë dhe rritjen e zhvillimit në përgjithësi, por 43.3% e tyre nuk i kanë të përkthyer në gjuhën angleze web-faqet e tyre.
- Gjatë realizimit të anketës është parë që diskutimi për çështjen e aplikimit të gjuhës angleze në web-faqet e tyre ka shprehur interesim dhe vetëdijësim për rëndësinë e saj edhe te ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, të cilat nuk kanë aplikuar gjuhën angleze në web-faqet e tyre.
- Studimi është përqendruar vetëm në 30 ndërmarrje të vogla dhe të mesme, të cilat janë konsideruar si ndërmarrje më të mëdha dhe më të njohura në Komunën e Ferizajt.
- Procedura e anketimit të 30 ndërmarrjeve të e vogla dhe të mesme është realizuar gjatë periudhës 14.05.2015 deri më 02.06.2015.

Përfundime

- Të gjitha ndërmarrjet e vogla dhe të mesme të anketuara kanë web-faqen e tyre me të cilën prezantohen.
- Shumica e ndërmarrjeve të anketuara i mbikëqyrin web-faqet e tyre, dhe mbikëqyrja e web-faqes kryesisht bëhet nga personeli i ndërmarrjes 73.30%, kompanitë e kontraktuara 6.70% dhe nga individ të caktuar 20%.
- 56.7% e ndërmarrjeve të anketuara janë deklaruar që kanë pranuar kërkesa që web-faqja e ndërmarrjes së tyre të jetë e përkthyer edhe në gjuhën e angleze.
- 57% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme i kanë të përkthyer në gjuhën angleze web-faqet e tyre, ndërsa 43.3% e tyre nuk i kanë të përkthyer në gjuhën angleze web-faqet e tyre.

- 83.30% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme të anketuara pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre do t'i bëjë marketing më të mirë.
- 76.60% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre do të ndihmojë në prezantim më të denjë si ndërmarrje.
- 83% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre do t'i ndihmojë në prezantimin e ndërmarrjes edhe në qarqet ndërkombëtare.
- 76.70% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre do të ndihmojë në rritjen e investimeve nga jashtë.
- 70% e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme pajtohen plotësisht që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre do të ndihmojë në rritjen e zhvillimit në përgjithësi.

Rekomandime

- Bazuar në kërkesat për përkthim të web-faqeve të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme që kanë pranuar këto ndërmarrje, konsiderojmë që ndërmarrjet e vogla dhe të mesme është me rëndësi t'i kenë të përkthyer web-faqet e tyre.
- Nga opinioni i vetë ndërmarrjeve, shihet që shumica e tyre pajtohen që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e tyre ndihmon në zhvillimin e tyre, prandaj ato ndërmarrje të vogla dhe të mesme, që nuk kanë të përkthyer web-faqet e tyre, duhet të inkurajohen të aplikojnë edhe gjuhën angleze në web-faqet e tyre, gjithashtu edhe ato që veç e aplikojnë gjuhën angleze në web-faqet e tyre, të inkurajohen të punojnë më shumë në këtë drejtim.
- Duke e ditur që zhvillimet më të mëdha krijohen me bashkëpunime të ndryshme si; shkëmbime eksperiencash, mallrash, fondacionesh, etj, atëherë konsiderojmë që aplikimi i gjuhës angleze në web-faqet e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme luan një rol mjaft të rëndësishëm në krijimin e bashkëpunimeve të tilla me vende dhe ndërmarrje më të zhvilluara.

Referencat

1. Baugh, A.C. & Cable, Th. (2002). A History of the English Language. London: Routledge.
2. Shahsavar, Z. & Naderi, M. S. (2015). Investigating the Influence of Ideology on Translation: A Critical Discourse Analysis of 'A Tale of Two Cities' and Its Persian Translations. International Journal of English Language & Translation Studies. (e marrë më 15.04.2015 në <http://www.eltsjournal.org>
3. <http://www.oecd.org/cfe/leed/49180428.pdf> (e marrë më 18.03.2015).
4. http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_en.pdf (e marrë më 18.03.2015).
5. http://www.mei-ks.net/repository/docs/European_Partnership_Action_Plan_2012.pdf (e marrë më 14.04.2015),.